

καὶ τώρα, ἔδω στήν κάμαρά μου μόνος,
 στό τζάμι ἐνῶ θλιμένα σπᾶ ἡ βροχή,
 σέ βλέπω μιὰ στιγμή περνᾶς, κοιτάξεις,
 καὶ φέβρεις, τὴν ἐρμιὰ σὺ νὰ τρομάξεις.

Θωρώντας μέσα μιὰ ὄψη ἀποσταμένη,
 μοῦ φαίνεται πὸς θλίβεται διπλά:
 σὺ νὰ ρωτᾶς: Χαρὰ στή γῆς δὲ μένει;
 Ὁ ἀγώνας δὲ θεριβεῖ τὴν καρδιά;
 Καὶ πότερο πονεῖς γιατί μαζί σου
 τὴ λαχτάρα σου πῆρες, τὴν ἑρμιὴ σου.

Καὶ τὴν καρδιά σπαράζοντας, ρωτᾶει
 πικρότερα ἢ ματιὰ σου ἡ θλιβερή:
 Νόμος κανεῖς τὸν κόσμον κυβερνάει,
 ὅ,τι λαμπρὸ ἂν ἀρπάζεται ἀπ' τὴ γῆ;
 ἂν ὅ,τι φῶς ποθεῖ καὶ λαχταρῶζει
 χρωστᾶ ἄκαρπ' ἀσφοδέλια νὰ θερίζει;

Ἦ ἀγαπημένε, σίχισε καὶ νόμο
 δὲν ξέρεῖ ὁ κόσμος ἄλλο ἀπ' τὸ χαμῶ.
 Κ' ἐσὲ ἡ ζωὴ ἂν σοῦ μάκρυνε τὸ δρόμο,
 θὰ σοῦ σβῆνε ἴσως τὸν πολὺ καημῶ.
 Γιατί ἓνα πάσισημα ἄχ' ναβυγημένο
 πῶ μᾶς σπαράζει ἀπ' ὄνειρο κομένο.

Κ' ἔδω στή γῆς οἱ πόθοι οἱ πῶ μεγάλοι
 συντρίβονται καὶ πέφτουν πῶ βαριά.
 Ἦ γύρνα στό θολὸ σου τάρκογαλί
 κα ἄς σοῦ εἶναι θλιβερὴ πικρηγοριά
 στή λύπη πὸν τρυγᾶς στὰ θάμπη γύρα,
 πὸς ἀπ' τὰ πῶ σκληρὰ σ' ἔγλυσ' ἡ Μοῖρα.

Κι ὁ ἴσκιος σου, ἀκριβέ, ὃ ἄς μὴν κακιάσει
 ἂν ἓνας φίλος μὲ ματιὰ θολή
 σοῦ τραγουδᾷ: Πῶ εὐτυχισμένοι εἶν' ὄσοι
 γοργὰ τοὺς κοίξουν πλάι τους οἱ θεοί.
 πὸν ἀφίστανε τὸν ἥλιο μεθυσμένοι
 καὶ δὲ θωροῦν τὸ φῶς του συντριμένοι.

Καὶ κλαῖγε τον κ' ἐσὲ, κλαῖγε τὴ νιότη,
 θεμοῦ μὲ πόθο ὅ,τι στή γῆς γλυκό
 κα ἂν μιὰ ζωὴ ὅς φτάνει αὐτοῦ στὰ σκοτῆ,
 ἡ ἀχτίδα ἄς εἶναι πὸν ἀφίσιες ἔδω
 καὶ τὴν καρδιά μας ὅλη ἔχει κερδίσει
 τὴ μ' ὅλη τὴν γυγὴ σου ἔχεις πισκίσει!

ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Langue française. Cours et leçons particulières. Littérature. Correspondance Commerciale. Préparation aux examens.

Écrire : S. P. Maison Ricaki Ambelokipi.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ

ΑΛΥΣΙΔΕΣ

Ἄκουμπισμένη στό δεξί μου χέρι συλλογιζό-
 μουν, χωρὶς νὰ ξεχωρίζω καλὰ καλά, τί. Κάποιος
 παράξενος θόρυβος ἀκούστηκε κάτω στό δρόμο πὸν
 φέρνει στό λιμένα. Κι αὐτὸς σὺν τις σκέψες μου,
 ὄχι καθαρὸς, ὄχι φανερός. Τί νὰ εἶταν τάχα ;... Γυ-
 ρισα νὰ δῶ... Τίποτα... Καὶ ὅμως κἀτὶ σὺ μακρινὰ
 κουνουνίσματα ἀκούγονταν ὡς ἔδω ψηλά. Περίμενα
 λίγο... Ὅχι, δὲν εἶταν κουνούνια, εἶτανε σίδερα
 πὸν σερνόντανε στή γῆ. Φαίνεται θὰ κατεβάζουν
 στό λιμένα κανένα ἀμάξι μὲ σίδερα, νὰ τὰ φορτώ-
 σουν στό βαπόρι πὸν εἶναι ἔτοιμο νὰ φύγῃ σὲ
 λίγο. Γύρσα καὶ τὸ εἶδα· εἶχε ὅλα τὰ φῶτα του
 ἀναμμένα, γιατί πῆρε καὶ σκοτεινίαζε, κ' ἡ πρύμνη
 του γυρισμένη πρὸς τὸ ἀνοιγμα τοῦ λιμένα τεντώ-
 νουνταν προκλητικὴ καὶ περιήφανη ἀντίκρου σπάνη-
 σιχα κύματα τῆς Μαύρης Θάλασσας πὸν σπάναν
 λυσσιασμένα ἀπάνω στό μῶλο. Πληθος οἱ ἄνθρω-
 ποι πῆγαιναν κ' ἔρχονταν καὶ τοῦ ἐμπιστεύονταν
 ὁ καθένας κάποιαν ἐλπίδα του.

Βήματα... τί πολλὰ καὶ ρυθμικὰ βήματα... κι ὁ
 θόρυβος πῶ φανερός... Σαναγύρσα καὶ εἶδα στό
 δρόμο κάτω. Ἐνας ἀστραφύλακας ἀπάνω πύλλογο
 κι ἀπὸ πίσω του καμμιὰ τριανταριά στρατιῶτες.
 Καρφώνω τὴ ματιὰ μου νὰ σκίσο τὸ σκοτάδι πὸν
 πῆρε νὰ ξαπλώνεται, καὶ ξεχώρσα ἀνάμεσα στοὺς
 στρατιῶτες πὸν εἶταν χωρισμένοι σὲ δυὸ γραμμές,
 πέντε ἄντρες καὶ τρεῖς γυναῖκες δεμένους μὲ ἀλυσί-
 δες. Τί ὀλέθριος θόρυβος!... Κάθε βῆμα τους κ' ἔνας
 στέναγμός. Καὶ προχωροῦσαν καὶ προχωροῦσαν, κ
 ἀναστενάζαν οἱ ἀλυσίδες.

Τοὺς πῆγαν στό βαπόρι τὸ φωτισμένο, τὸ φορ-
 τωμένο μ' ἐλπίδες. Τοὺς πιωκολοῦθησαν μὲς στό
 σκοτάδι καὶ τοὺς εἶδα πὸς ἀνέβηκαν τὴ σκάλα τοῦ
 βαποριοῦ μὲ τὰ κεφάλια βιαρὰ κάτω σκυμμένα.
 Τοὺς εἶδα ἓναν ἓναν, πὸς τοὺς κατέβασαν κάτω
 στὰμπάρι, ἐκεῖ πὸν δὲ φτάνει τοῦ ἡλιου τὸ φῶς,
 οὔτε τοῦ φεγγαριοῦ ἢ κρυφὴ πικρηγοριά, κι ἄκου-
 σα καὶ τὸ ὑστερὸν ἀναφυλλιστὸ πὸν ἀόρτισαν οἱ
 ἀλυσίδες τους στὸν ἄερα σὺν ξαπλώθηκαν πάλι
 στή γῆ.

Σὲ λίγο σφύριξε τὸ βαπόρι κι ἀποχαιρέτησε τὴ
 στεριά. Ἀσημένιοι τὸ τριγύρσαν καὶ τὸ σέρναν
 στήν ἀγκαλιά τους οἱ ἀεροί, ἄσπρα καὶ μελαγχ-
 λικὰ κινήθηκαν τὰ μαντήλια στὸν ἄερα κι ἀποχαι-
 ρήτησαν τοὺς ταξιδιώτες.

Γύρσα νὰ ξαναδῶ τὸ δρόμο πὸν πέρασε ἡ
 δυστυχία. Δυὸ γυναῖκες ἀνέβαιναν σιγὰ σιγὰ καὶ
 σκυμμένες σκούπιζαν τὰ κλαμμένα μάτια τους.

Πόσα όνειρα σβησμένα, πόσες ελπίδες τους άλυσσο-
δεμένες δέν έμπιστευτήκαν άνοιγε κι αυτές στο φω-
τισμένο και περιήφανο βιαόρι.

Ήδυσσό.

PIINA AEBANTH

Η ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ

Ή συναυλία του Καλομοίρη είταν ένας θρίαμ-
δος. Ένας θρίαμβος δικός του και δικός μας, έμας
πού πιστεύουμε και πιστεύαμε τόσα χρόνια τώρα στη
ζωτικότητα της φυλής μας, στο έθνικό μας έγώ.

Γιά τή μουσική θά γράψουμε μερικά γιά να
προσέξουν και να έφκαριστηθούν άκόμα περισσότερο
όσοι μπορούν να ξανακούσουν, ή και γιά πρώτη
φορά να τήν άκούσουν τή συναυλία αυτή όταν ξα-
ναδεύη στο Βασιλικό θέατρο, όπως έλπίζουμε. Άς
προσέξουν στο μεγάλο του συμφωνικό ποίημα πού
τό όνομάζει «Ρωμαϊκή σουίτα». Άν και φαίνεται
έμπνευσμένο από ένα ποίημα του Παλαμά πού τε-
λειώνει με μιάν αποθέωση της γλώσσας του λαού,
όμως πρέπει κανείς να δώση μιά πλατύτερη έννοια
στο συμφωνικό ποίημα του Καλομοίρη. Όλη ή έ-
θνική μας ζωή με τους θρύλλους της τους ποιητι-
κούς (Παραμύθια της Γαργίας) με τήν άπλή ζωή
του σπιτιού, το γέλιο του παιδιού και το νουούρι-
σμα της μάνας, με τόν έρωτικό ρομαντισμό μας
πού εκφράζει ή τόσο ύπερβολική και παθητική με-
ληδία, σοβαρή και τρυφερή μαζί, του Έρωτόκριτου
και της Άρειούσας, έπειτα ή διονυσιακή ζωή, ο
Χορός και το μεθύσι, και το ξεχύλισμα της ζωής,
μέσα στο παράξενο χιούμορ του «Σά χορός και
σά χωρατό», — όλα αυτά συνθέτονται και αποθεώ-
νονται στο «Παλάτι». Και αντικρύζοντας το ήχينو
«Παλάτι» του Καλομοίρη, πιστεύουμε στο παλάτι
της φυλής μας, πιστεύουμε, γιατί τή βλέπουμε
στην έθνική μας ψυχή, και ήθελα σηκώνουμε ψηλά
το κεφάλι με περηφάνεια.

Προσέξτε στην «Ελιά.» Αυτή θά τήν κατα-
λάβετε όλοι, μουσικοί ή όχι. Πόσο γλυκά ή μουσική
εκφράζει τήν ψυχή του Έλληνικού δέντρου! Πόση
χαρά και περηφάνεια στο πρώτο θέμα! Πόση ά-
γάπη και σεδασμός στη φράση του Χριστού!

Προσέξτε στη «Γριά Ζωή» πού κατά τήν ιδέα
μου είναι ένα μουσικό άριστουργηματάκι, ένα μου-
σικό δραματάκι πού δέν του λείπει τίποτε και δέν
έχει τίποτα παραπανιστό.

Προσέξτε στην άνήσυχη έρώτηση «Πού είναι ;»
πώς παρατείνεται άκόμα άφού σβύσει το τραγούδι.
Άλήθεια, προσέξτε πως τελειώνει πάντοτε το κομ-
μάτι του ο Καλομοίρης, επιμένοντας να σάς αφήση

στο τέλος τήν ιδέα πού κυριρχεί στο κομμάτι, δέ-
νοντας το τέλος με τήν άρχή, σά να σηματοζή έ-
να χουσό κρέμα, και μέσα σ' αυτόν ξετυλίγεται όλο
το κομμάτι.

Ή ήθελα να πώ πολλά άκόμα, μα ο καιρός εί-
ναι λίγος. Ίσως άλλη φορά γράψω περισσότερα.
Τώρα ένα πράμα προαιστώνομαι με χαράν άπειρη.
Ότι σε λίγο θάκούμε πολύ λιγώτερα φραντσέζικα
στα σαλόνια μας, και πολύ λιγώτερα φραντσέζικα
τραγουδάκια στα κοντσέρτα μας.

Και πόσα άλλα πράματα θάλλάξουν!

ΑΓΝΩΣΤΟΣ

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΦΕΞΗ

ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ : «Βάκχαι» μετάφρασις Κ. Βάρναλη. Ά-
θήναι, έκδοσις Γ. Φέξη (Βιβλιοθήκη Άρχαίων
Έλλήνων συγγραφέων), Δρ. 1.50.

Κεντρική ιδέα στις Βάκχες είναι πως οι θνητοί παι-
δεύονται με φοιητές τιμορίες σάν περιφρανοών τά θεϊκά
πράματα. Έτσι ο Πενθέας και ή μάνα του ή Άγαθή παι-
δεύονται γιατί δε δεχτήκαν τή λατρεία του Διόνυσου στη
Ηθήα. Τα χωρικά είναι θαυμάσια γιά το λυρισμό τους και
άλλάκαι ή τραγωδία είναι από τις καλύτερες του Εύρωπι-
δου. — Η μετάφραση, σε στίχο και στη ζωντανή γλώσσα,
από τόν κ. Κ. Βάρναλη.

ΜΑΞ ΝΟΡΔΑΟΥ : «Ψυχολογικά Παράδοξα» μετάφρασις
Ν. Κουντουριώτη, Άθήναι, έκδοσις Γ. Φέξη (Φιλο-
σοφική και Κοινωνιολογική Βιβλιοθήκη Φέξη)
Δρ. 3.

Μεσ το βιβλίο αυτό υπάρχουν συστηματικά βαλμένες οι
γνώμες του Νορδάου γιά το σημερινό κοινωνικό άνθρωπο.
δηλαδή το πρώτο μέρος της κοινωνιολογικής θεωρίας του,
πού ξεκαθαρίζει και κρίνει τί είναι έρωτας, τί είναι αίτιο-
δοξία, και το αντίθετό της, και ποιες είναι οι πρόληψεις
ήθικης και αλήθειας.

Θ. ΡΙΜΠΩ : «Αί ασθένειαι της προσωπικότητας» με-
τάφρασις Πετρούλας Ψηλοσίτη, Άθήναι, έκδοσις
Γ. Φέξη (Φιλοσοφική και Κοινωνιολογική Βιβλιο-
θήκη Φέξη). Δρ. 3.

Οι μελέτες του τρανιό ψυχολόγου και ψυχολόγου κ.
Ριμπώ γιά τή προσωπικότη του ανθρώπου, πως δηλαδή έ-
φτιάστηκε αυτή, τί σκέση, έχει με τόν οργανισμό, με το
νό και με το κορμί μας, πως εμφανώνεται — όλ' αυτά έ-
μαζεύτηκαν μεσ το βιβλίο αυτό, γιά να ξεκαθαριστή σύγ-
καιρα κάθε εμφανέρισμα της ζωής και της ένέργειάς μας,
πότε είναι γερό ή άρρωστο.

ΟΣΣΙΠ ΔΟΥΡΙΕ : «Ή φιλοσοφία του Τολστόη» με-
τάφρασις Γ. Βουτινιά, Άθήναι, έκδοσις Γ. Φέξη
(Φιλοσοφική και Κοινωνιολογική Βιβλιοθήκη Φέ-
ξη). Δρ. 3

Όλες οι φιλοσοφικές γνώμες του Ρώσου συγγραφέα,
βαλμένες από τά βιβλία του και άλλακαιρο το νεοχριστια-
στικό του σύστημα, αντικρισμένο με τις άλλες νεές φιλοσο-
φικές θεωρίες, βαλθήκανε μεσ το βιβλίο αυτό, πού σάν πρω-
τοβγήκε έκαμε καλήν έντύπωση και στον ίδιο τόν Τολστόη.